

JAKIE DYLEMATY MORALNE MIELI WALCZĄCY ZA „TĘ, CO NIE ZGINĘŁA”?

Język polski: Gimnazjum, klasa 3 / Szkoła ponadpodstawowa, klasa 1

SCENARIUSZ LEKCJI

1	temat zajęć	JAKIE DYLEMATY MORALNE MIELI WALCZĄCY ZA „TĘ, CO NIE ZGINĘŁA”?
2	czas realizacji	45 min
3	grupa docelowa	Gimnazjum, klasa 3 / Szkoła ponadpodstawowa, klasa 1
4	powiązania z tematami e-podręcznika	JĘZYK POLSKI „Kultura odmienia” 3.3.1.2 Dał nam przykład hrabia Roland, jak umierać mamy
5	ogólny cel kształcenia	Poznanie utworów literackich dotyczących dylematów moralnych w walce o wolność.
6	kształtowane kompetencje kluczowe	Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 18.12.2006, w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie: <ul style="list-style-type: none">• porozumiewanie się w języku ojczystym;• umiejętność uczenia się;• kompetencje społeczne i obywatelskie;• świadomość i ekspresja kulturalna.
7	cele szczegółowe/ operacyjne	Uczniowie: <ul style="list-style-type: none">• rozwijają umiejętność słuchania i czytania utworów literackich;• rozwijają umiejętność tworzenia wypowiedzi inspirowanych utworem prozatorskim, lirycznym;• wyszukują w tekstach konkretne informacje;• utrwalają wiadomości na temat cech tekstów lirycznych;• wykorzystują wiedzę historyczną do interpretacji tekstów;• nazywają emocje narratora, podmiotu lirycznego oraz własne wrażenia płynące z wysłuchanego tekstu.
8	metody/ techniki kształcenia	<ul style="list-style-type: none">• metoda treningowa (ćwiczenia)• metoda podająca (wykład, pogadanka)• metoda aktywizująca (burza mózgów)• metoda dociekań (dyskusja)
9	formy organizacji pracy	<ul style="list-style-type: none">• praca grupowa

JAKIE DYLEMATY MORALNE MIELI WALCZĄCY ZA „TĘ, CO NIE ZGINĘŁA”?

Język polski: Gimnazjum, klasa 3 / Szkoła ponadpodstawowa, klasa 1

PRZEBIEG LEKCJI

I	FAZA WPROWADZAJĄCA	<ol style="list-style-type: none">1. Nauczyciel zapoznaje uczniów z celami lekcji i podaje jej temat.2. Uczniowie słuchają nagrania wstępnego, przypominają, czym jest etos rycerski oraz odnoszą jego zasady do czasów wojen o niepodległość. Pod kierunkiem nauczyciela omawiają złożoną sytuację Polaków na frontach I wojny światowej, oglądając obrazy J. Kossaka: <i>Nocny bój o Rafajłową. Legiony w Karpatach, Bitwa pod Komarowem 1920</i>. Metodą „burzy mózgów” podają określenia charakteryzujące ten czas.3. Uczniowie słuchają nagrania z rozdziału 1, fragmentów wspomnień <i>Czas odmieniony</i> Marii Czapskiej oraz charakteryzują nastroje ludności polskiej w czasie wybuchu I wojny światowej. Wykonują ćwiczenie 1. <i>Obraz społeczeństwa polskiego</i>. Nauczyciel prezentuje sylwetkę Edwarda Słońskiego, autora słynnego wiersza <i>Ta, co nie zginęła</i>.
II	FAZA REALIZACYJNA	<ol style="list-style-type: none">1. Uczniowie słuchają nagrania z rozdziału 1 recytacji wiersza: <i>Ta, co nie zginęła</i> Edwarda Słońskiego. Określają, na czym polega dylemat osoby mówiącej w wierszu, zastanawiają się. Wykonują ćwiczenie 2. <i>Analiza i interpretacja wiersza</i> oraz omawiają wymowę wiersza i zastosowane przez poetę środki wyrazu artystycznego.2. Nauczyciel zadaje pytanie: <i>W jakim celu poeta odwołuje się do etosu rycerskiego?</i> Uczniowie przywołują cechy rycerza i odnajdują odpowiednie fragmenty wiersza, w których jest wzmianka o etosie rycerskim.3. Uczniowie wysłuchują nagrania z rozdziału 3., fragmentu <i>Etosu rycerskiego i jego odmian</i> Marii Ossowskiej. W parach szukają informacji dotyczących postawy i cech rycerza.4. Nauczyciel objaśnia problematykę fragmentu <i>Ciemność w południe</i> A. Koestlera. Zwraca uwagę na postacie komunisty i białogwardzisty, krótko charakteryzuje tych politycznych przeciwników. Uczniowie wykonują ćwiczenie 3. <i>Postawy honorowe</i>, komentują postawy bohaterów, nawiązują do cech etosu i rozważają sposób postrzegania przez nich jednej z najważniejszych wartości etosu – honoru.
III	FAZA PODSUMOWUJĄCA	<ol style="list-style-type: none">1. Nauczyciel zadaje pytanie dotyczące postaw Polaków w czasie I wojny światowej oraz dylematów moralnych im towarzyszących. Odnosząc się do wcześniejszych przykładów tekstów, uczniowie przypominają trudne decyzje Polaków, odnajdują ponadczasowe wartości etosu rycerskiego.2. Nauczyciel zadaje uczniom pracę domową.

